

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Újhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczer Gyula
főszerkesztő.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
terméérték szerint egy négyszög centim
után 6 fill. — Állandó hirdetésnek ár
kedvezmény

Megvalósítható ígéretek.

— jan. 21.

I.

A választók bizalmának elnyeréséhez az ígélet a legközelebbi ut. Nagyon sok mindenre van még népünknek szüksége, hogy államisága ne papirosos és ne hangzatos szavakban, hanem az egyén és összeség jólétében nyilatkozzék meg. Nagyon jól tudja ezt mindenki, hogyne tudnák tehát a képviselőjelöltek, mikor ezek a még meg nem valósult remények diadalra jutásuk legbiztosabb támaszai.

Igérnie kötelessége is minden jelöltnek, meg is teszik; csak az a kérdés, vajjon azt megmondják-e őszintén választóiknak, hogy azon ciklusban, amelyre őket a polgárság kiküldi, mennyit lehet ezekből a reményekből megvalósítani? Mert ígérni könnyű, de megvalósítani az ígéletet más munka, amelynél az államélet annyi fontos és aprólékos körülményei sokszor mint le nem dönthető akadályok merülnek föl.

Megfigyelve népünk jelenlegi politikai helyzetét és az európai államokhoz való viszonyát, megpróbáljuk hozzátevélegesen elsorolni azon reményeket, amelyek a közeljövőben megvalósulhatnak. Természetesen, amennyire ezt a legszesélyesebb nő, a politika megengedi.

Kezdjük mindjárt a magyar nép régi szép reményén: a független Magyarországon. Erre sajnos, csak törekednünk lehet, mert

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A magyar zene első nyomai.*)

A „Zemplén” számára írta:
Dr. Perényi József.

Töretlen uton jár, ki nemzeti zenénk ősi emlékeit kutatja. Irott emléké a magyarok bevándorlása korából éppenséggel nem maradt ránk. Sőtét, sivár pusztaságban kell tapogatódzunk. Csak a későbbi időből származó hiányos és gyér feljegyzésekből vonhatunk következtetést a magyar pogánykor kulturális viszonyairól. Tudósaink közmegegyezéssel állítják, hogy őseink nem tartoztak a népvándorlás ama vad hordái közé, kik vért szomjazva, tüzzel-vassal pusztítva száguldják végig az idegen területeket, míg végre, az új hazában megtelepedve, a szelidebb erkölcsökkel megbarátkozva s királyságot alapítva kultúrát kezdenek. A kalandozási kedv, a harcias vitézség minden bizonyára őseink főerényei közé tartoznak. Nem is képzeltető, hogy oly nép, mint a magyar, mely hosszú időn át nomád életet élt, rest tétlenségben

*) Mutatványul a szerzőnek „A magyar zene története” című nagyobb művéből.

a mai törvényektől szentesített közösségünk Ausztriával ezt a reményt még talán jó ideig nem engedi megvalósulni. Nincs ugyan ma sem abszolút közösségünk Ausztriával, csak olyan, aminővel az 1723-iki törvényekben találkoztunk, kibővítve a modern közügyes intézménnyel. A personalis unio és az abszolút közösség közé illik a mi állapotunk, amelyen csak törvényváltoztatással (s ehhez a koronás fő hozzájárulása szükséges) vagy törvényszegéssel lehetne változtatni. A magunkra vállalt közös terhek lefizetése után talán gondolhatnánk erre is, de a jelen viszonyok között anyagi függetlenség-ről ilyen uton szó sem lehet. Annyi érdek fűzi már hozzánk Ausztriát, hogy rendes uton függetlenségünk teljes visszanyeréséről nem is álmodhatunk. A rendkívüli módra pedig ma sem elég erősek, sem elég készületek nem vagyunk.

Közösségünk két fő akadálya: a közös hadügy és közös pénzügy. Amint e két téren elértük teljes nemzeti önállóságunkat, megszűnt minden állami közösség, mert e kettő a modern független állam alapföltétele. E kettőt pedig csak lassan tudjuk megszerezni s még lassabban biztosítani. A szabadságharc idején Kossuth lángszavai e kettőt teremtették elő a semmiből, de sem időnk, sem alkalmunk nem volt azok biztosítására. Elvesztettük mind a kettőt s most visszazszerzése igen-igen nehéz. Ausztria nem engedheti megvalósulni eb-

töltse napjait. A szilaj ázsiai alaptermészet még a békésebb időben is ki-kitör. A nyughatatlan, forrongó keleti vér kitörése ez, mely vágyik életet kockáztató kalandokra; a korlátlanul szabad magyarság életmegnyilatkozása, mely nem ismert maga fölött zsarnokilag uralkodó hatalmat; a szabad pusztán, önmaga vérén szerzett birtokán született magyar népnek nemzeti sajátága. A magyarságot éppen ezek a faji jellemvonások teszik erőssé, kitartóvá, vakmerővé a honszerzés ezer veszélyével járó kalandos vándorlásai közepette. A magyar nemzetnek határozott faji jellemvonásai tűnnek elénk a legrégibb kulturális emlékekből, ezekről tanuskodnak ugy a külföldi, mint a hazai történetirők reánk maradt följegyzései is. Az idő forgásával, a magyarságnak anyagi és szellemi viszonyainak átalakulásával, a nyers nemzeti vonások is kismulnak. De a költészetben és zenében állandósulnak. Nemzeti költészetünk és nemzeti zenénk, e két drága ősi kincsünk, máig megőrizte a magyarságot leginkább jellemző faji jellemvonásokat.

Tagadhatatlanul bizonyos tény, hogy a magyarságnak még ázsiai tartózkodása alatt volt nemzeti kül-

beli törekvésünk. Öneki is első a maga érdeke. De azért erre törekednünk kell. A szabadelvűek a magyar szellemnek a hadsereg tisztjeibe való fölélesztésével remélik elérhetni ezt a függetlenítést, mert amilyenek a nevelők, olyanok lesznek a neveltek. Hiába adjuk a vezényszót idegen érzelmű tiszték ajkaira, az nem fog azzal egy közlegényt sem magyar érzelművé tenni. De ha a tisztikar magyar, az maga fogja kívánni a magyar vezényletet.

Ezzel szemben az ellenzék követelménye elsősorban a magyar vezénylő nyelvre és a magyar hadi jelvényekre, tehát külsőségekre vonatkozik. Ezek is szükségesegek ugyan, de már csak szükségyszerű következményei lehetnek a hadseregben meggyökereedett nemzeti szellemnek. Annak ezeket természetesen meg kell előznie. A szabadelvűek kívánsága nem zárja ki ezeket, de elérhetőségüket másodsorba helyezi. A kormány tehát, mikor a tiszték magyarosítását és a honvédség tüzérrel való ellátását igéri, az önálló nemzeti hadsereg érdekében cselekszik. E tervéből már sokat keresztül is vitt, ami után bizton számít a nemzet bizalmára. Az ő munkája lassabb bár, de eredményes; az ellenzék gyorsabb, de jelen viszonyaink között a lehetetlenséggel határos. Reménynek szép, sőt kívánni kötelesség; de a helyzet ismerete az óvatos előrehaladást tanácsolja.

Az önálló nemzeti hadsereg-

tészete és zenéje, melyet nyelvével együtt hozott az új hazába. Milyen lehetett ez a zene? Erre a kérdésre alig tudunk válaszolni. Olyan egyszerű, mint maga a nép. Ritmusa olyan, mint a magyar táncé. Egyebet erre a kérdésre nem felelhetünk. Hiszen semmi, de semmi emlékünknin esen róla.

A magyar nemzet mindig dalos, nótás nemzet volt. Arról van már hitteles adatunk, hogy az új hazába való beköltözéskor voltak őseinknek különféle dalaik. Alkalmiak és tárgyuk szerint változók. Azok a hiányos és sovány adatok, amelyekből csak halvány képet alkothatunk magunknak a magyarok ősvallásáról, sejtetik, hogy voltak vallási énekeik, áldozati dalaik, halottas énekeik, lakodalmos nótáik és különösen történeti énekeik. Szerzőjük maga a nép volt, mely később fejlesztette, átalakította és kibővítette. A vallási énekek mellett kiváltképe a történeti énekek fejlődhetek. Mert, hiszen őseink napjai nem folytak le tétlenségben, a változó hadi szerenese napjait élték, a vitézi erényeket és hősi bátorságot fejlesztő küzdelmek közepette. Különben el nem képzeltető, hogy valamely nemzet dal és ének nélkül

heez: önálló és tökéletes pénzügyi viszonyok szükségesegek. A pénzügyi önállóságnak amant meg kell előznie. Ausztria ezen a téren függetlenségünket épen a közös hadsereg miatt nem engedi. Ime ez a szerencsétlen érdekförgő. Nincs az a tökéletes politikai kényelme, mely a két érdek teljes kielégítésével tudna itt kifejetet létrehozni. Vannak, akik az önálló vámterület megteremtésével, tehát az ipari és kereskedelmi önállósággal vélik megállapítani pénzügyi önállóságukat. Ezt az önállóságot el is érhetnék, csak az a kérdés volna-e köszönet benne.

A nemzet vagyonosodása csak a kivétel emelkedésével állhat arányban, ezt pedig az országot körülvevő Ausztria önállósága jogos tudatában tetszése szerint megnehezítheti. — Kereskedelem szerződéses viszony nélkül el sem képzeltető s ezt a körülményt az önálló vámterület mellett is kihasználna Ausztria s ha nem fogadnók el ajánlatát, oda-jutnánk, hogy a nemzet vagy saját túltermelésébe fulladna bele, vagy ipara indulna pangásnak. Most elsősorban tehát arra kell ügyelnünk, hogy a közösvámterület alapján annyira fejlesszük iparunkat és kereskedelmünket, hogy Európa piaci az önállóvámterület minden zárkózottsága mellett is fölkeressen bennünket, ha Ausztria el is zárna előttünk a közvetlen összeköttetést. Az önálló vámterület tehát bármennyire is kívánatos, a mai viszonyok között időszerűnek még nem

meglehetne. E lelki fűszerre épp oly szüksége van, mint a testi táplálékra.

De szóljanak maguk a följegyzések. *Theophylactus Simocatta*, görög író, írja a VII. században a magyarokról „*telluri hymnum concinunt*” (éneket zengenek a földnek.) *Ekkerhard*, a német krónikás, leírja a magyarok szentgalleni portyázását (929) és fölemlíti; hogy voltak vallásos, halottas, gúnyos és ünnepi énekek s a pap, ki jól értette nyelvüket, velök dalolt s a magyarok tánca kerelkedtek és énekeltek főnökeik alatt. *Szent Gellért* püspök legendájában kedves képet fest az író a dolgos szolgáltató leányról, ki éjnek idején kézi malmát forgatva jókedvűen dalolgat.

„Megtörtént egyszer, hogy valamelyik hívének védelmére a királyhoz utaznék (Szt. Gellért.) Es ezen vidéknek erdős részében, mely sertések tartására szolgált, egy jószág fekküdt, melyben délre megszálla. Ott aztán éjfél körül hallja a malomkövek zugását, a melyeket ő egyébként nem vett vala észre. Csodálkozék, hogy az mi legyen. Legottan egy nő, ki a malmot hajtotta, énekelni kezdte. A püspök pedig elámulva odaszól *Walthernek*: *Hallod-e Walther, mi-képen szól a magyarok dudája*

mondható. Nem vagyunk készen arra.

Van ugyan gyáripárunk, de alig van jó gyári iparosunk. Az iparoktatás fejlesztése tehát elsőrendű kötelessége a kormányoknak. Itt azonban nem helyes a centralizáció. Az ország minél több részében kell ilyen intézetet felállítani, hogy a néphez hozzáférhető legyenek. Ehhez persze a közlekedési viszonyok tökéletesítése is szükséges, mert anélkül eredményesen, azaz megfelelő haszonnal gyáripár nem létezhetik. A kereskedelmi miniszter csatornázási s új vasúthálózat tervei, ha csakugyan megvalósulnak, elősegítenék a vidék gyáripárát és szükségessé és lehetővé tennék a szakiskolák decentralizált elterjedését. Ez az ígélet pedig nem keresztülvihető és eredményében a gazdasági életre is fontos kihatással van. Az ipar fejlesztője a nyers termelésnek és tápadója a kereskedelemnek. A kereskedelemnek pedig létfontossága a közlekedés könnyűsége, mert versenyképes ipar és kereskedelem csak a szállítás olcsósága mellett képzelhető el.

Karcos.

A választások előtt.

— jan. 21.

A helybeli szabadelvű választók pártirodájára továbbra is a Korona-utcai Hartstein-féle házban marad s nem költözik át a Vadászúti emeleti terembe, amint azt eleinte tervezték. A szabadelvű választók pártirodájában nagyon lelkes a hangulat s a győzelem kilátásai napról-napra fokozódnak úgy, hogy most már a szabadelvű párt a diadal sikerében bízva s annak biztos reménységével néz a választási eclait-k elé.

Választási helyiségek. A folyó hó 26 án megejtendő választásoknál az ujhelyi kerület választó polgárai három küldöttség előtt, három helyen

(Symphonia Ungarorum) és mindketten nevettek ezen ének felett. Csak ez az egy néber hajtotta a malmot, dalolása pedig magasra felment. A püspök, a ki ezalatt lefeküdt az ágyba, még mindig maga elé nevetve oda szól: Walther, magyarázd meg nekem, micsoda dallamu éneklés ez (quis istius melodiae cantus sit), mely dalolásával szent olvásmányomat abba hagyni kényszerít? Feleli amaz: A dalnak modulációja az (ista modulatio carminis est); a nő pedig, aki dalol, szolgálója annak, a kinél szállva vagyunk, a ki urának buzáját őrli olyan időben, a melyben ezen a földön más őrli malmot feltalálni nem lehetne. Mire a püspök: mesterségesen jár-e vagy munkálásra? Mondja Walther: mesterségére is, erőfeszítésére is; nem igaz baromtól vontatva, hanem saját kezétől (a nőnek) körülforogtatva. Ó bámulatos dolog, mondja a püspök, miképen kinlódik az emberi nem! Ha mesterség nem lenne, ki viselhetné el a munkát? Boldog ez a néber, aki másnak hatalma alatt állva, megis vidám s ily jókedvű, zugolódas nélkül teljesíti a köteles szolgálatot! Egyszermind nem csekély értékű pénzösszeget küldött neki (t. i. a szolgálónak.) (Lánczy Gyula fordította.) Ezen érdekes és magyar zenetörténeti szempontból rendkívül fontosága följegyzéshez figyelemre méltó megjegyzéseket fűz Lánczy

fognak szavazni. — Az első küldöttség, mely előtt Sátoraljaujhely város választói szavaznak, a Kis-piacon lévő Kästenbaum iskola helyiségében — a második küldöttség a Papsoron lévő róm. kath. elemi iskolában, a harmadik küldöttség pedig a Petőfi-utcán lévő áll. elemi iskolában fogadja el és jegyzi fel a szavazatokat. Hogy a II. és III. küldöttség előtt mely községek választói fognak szavazni: azt már lapunk előző számában közöltük.

Programmbeszédék Sátoraljaujhely helyén. Dr. Buza Barna ellenjelet vasárnap f. hó 22-én délelőtt 11 órakor tartja programmbeszédét a Wekerle-téren. Dr. Molnár Béla szabadelvű párti pedig 23 án tartja programmbeszédét Sátoraljaujhelyben, a „Magyar Király” termében.

Az ellenzéki terrorizmus napról-napra nagyobb mérvet ölt. Még most ugyan fékezik az indulatukat, még nem hágtak magas fokra a szenvedelmek, de már is sok helyről kapunk értesítéseket és tudósításokat ily irányban. A hírek szerint az ellenzéki kortések etetnek és itatnak, felesketik a szavazókat, sőt annyira mennek, hogy azt a választót, ki nem áll pártjukon: inzultálják. Az ellenzéki vezérferfiaknak a saját jól felfogott érdekükben kötelességük lenne pártembereiketől visszatartani, hogy a választási harcban ne a szenvedelmek, de a megfontolt, komoly, hazafias gondolkodás sugallja a tetteket. A sátoraljaujhelyi szabadelvű párt egyik tagját azzal vádolják az ellenzékiek, hogy veszteget s ez irányban feljelentést is tettek — állítólag — a törvényszéknél. Persze ez nem más, mint kortesköklerekedés, hogy a hangoz kiabálással a másik párt emberei felé tereljék a gyanút, mely különben őket érné. Azonban az efféle köklerekedés nagyon ócska már s nem ül fel neki senki.

A központi választmány ülése. A vármegye központi választmánya, a leköszönt választási elnökök, helyettes elnökök, jegyzők és helyettes jegyzők helyeinek betöltése tárgyában f.

Gyula. Szerinte az élénk érzésű olasz megütődik az egész tüneményen, izgatja, zavarja a sohasem halott nóta. A sajtóságos ritmus őt is és kíséretét, a német Walthert nevetésre fakasztják. A püspök élcel, midőn a magyarok symphoniáját emlegeti. Közül fekszik a kísértés ezt valami magyar zenedarabra, dalra magyarázni. Amde symphonia a középkori világ nyelvén mindig és kizárólag hangszert jelentett, melyet régi glosszariumos közepes pontossággal, de fajlagosan felismerhetőleg megjelölnek. (A tubákkal, tibiákkal egy kategóriában említették a symphonia, de ezekkel nem azonosítható, valamint a pásztorsippal sem. Sevillai Izidor értelmezése szerint valami tökéletesebb szájadorom-féle lehetett. A francia chifonie vielle, az olasz lira tedesca is ide tartoznak. Modern jelentése, mint polyphon, zenekari szerzeményalak csak a XVI. század óta használatos.) — Sokkal fontosabb azonban azok az észrevételek, a melyekkel a leány énekét kísérik. Lánczy kétségtelenül tartja, hogy valami specifikus magyar dolog hallásának benyomása alatt állanak, a püspököt megragadja a melódia sajátosága, tehát a hangmenet, a hangkövetkezés egymásutánja. Igen régi középkori kéziratok a sequentia fogalmát kötik a melódiához. Walther pedig feleletében a modulációra utal, tehát

hó 23 án d. u. 4 órakor a vármegye-háza kistermében ülést tart. Dókus Gyula alispán e tárgyban a következő körlevelet intézte a választmány tagjaihoz: — Elnöki körlevél. A központi választmány ülést Sátoraljaujhelybe, 1905. évi január hó 23-ik napjának délutáni 4 órájára a vármegye-háza kistermébe kitzúzom s erre a választmány T. Tagjait meghívom. Egyben felkérem a választmány azon T. Tagjait, akik a január hó 17 én tartott ülésen az esküt le nem tették, hogy az eskü letétele céljából, ha a megjelenésben akadályozva nincsenek, megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: 1. Több választási, küldöttségi elnök, helyettes elnök, jegyző és helyettes jegyző leköszönése folytán ezek helyének választás utjának betöltése. 2. Az esetleg beérkező ügyek. Sátoraljaujhely, 1905. évi január hó 19 én. Dókus Gyula alispán, mint a központi választmány elnöke.

Ejjeli távirtda szolgálat a postán.

A kereskedelmi m. kir. miniszter elrendelte, hogy a választási székelyeken és az azokhoz legközelebb eső távirtdáknál január hó 20-tól kezdve az utolsó választást követő napig folytonos éjjel-nappali távirtda és távbeszélő szolgálat tartassék. A kassai posta és távirtda igazgatóság ehhez képest január hó 20-tól kezdődőleg a sátoraljaujhelyi, kir.-helmezi, gálszécsi, homonnai, nagymihályi, szerencsi, szinnai, sztropkói, tokaji, varannói, tóketerebesi, olaszliszkai, madi, monoki, és sárospataki távirtdahivataloknál a folytonos éjjel-nappali szolgálatot már elrendelte, a többi megyebeli távirtdahivatalokban e szolgálatot folyó hó 25-től kezdődőleg fogja elrendelni.

A szocialista-jelölt programmbeszéde. A helybeli szocialdemokrata-párt a múlt vasárnapon tartott pártgyűlésén tudvalevőleg Baticz Gyula sátoraljaujhelyi kömvést léptette föl képviselőjelöltnek. Baticz holnap, vasárnap délután 3 órakor mondja el programmbeszédét a „Magyar Király” szálloda udvarán, esetleg táncteremben.

a hangzás módjára, a théma, a zene-tétel (itt: Carmen) különböző hangnembeli szövésére és harmonikus változására.

Mindezekből a következő érdekes és elfogadható következtetésre jut: „Egy önálló magyar zeneritmushnak legelső pozitív megállapítása ez; az önálló magyar népzene történeti emléke olyan időktől, midőn cigány meg nem volt ebben az országban.”

Ine ezzel eljutottunk a magyar zenetörténet első pozitív emlékéhez. Pótolhatatlan veszteség, hogy e néppal dallama, vagy legalább ritmusa följegyezve reánk nem maradt. Mennyi meddő kísérlettel és levegőben függő feltevéstől kimélte volna meg a magyar zene sajátoságaival foglalkozó tudósainkat. — De folytassuk tovább adataink elsorolását.

Arról is van adatunk, hogy az említett Szt. Gellért püspök vértanúságának idején (1061) szörnyű dalokat énekeltek a keresztény hit ellen (praedicabant nefanda carmina contra fidem.) 1070-ben, Cserhalomnál dicsőítő verseket zengtek László és Géza heregekre. E versekről Bodnár Zsigmond azt véli, hogy rögtönzött énekek lehettek, minőkről a kenyérmezei diadal után Bonfinius emlékszik meg.

Béla király Névtelen jegyzője krónikájában szintén értékes zenetörténeti adatokat szolgáltat. Több he-

Felhívás Sátoraljaujhely város közönségéhez. A város rendőrkapitánya a küszöbön álló képviselő-választás alkalmából a következő szövegű falragaszokat bocsátotta ki: „Az alkotmányos élet alapfeltételét képezi a szabad vélemény-nyilvánítás joga, amit mindenkinek tiszteletben kell tartani, tehát minden szabadság szerető magyar embernek honpolgári kötelessége a bárminő fenyegetéstől vagy erőszaktól való tartózkodás. Ennek előre bocsátása után figyelmeztetem a közönséget, hogy a választások idején esendben és rendben viselkedjenek, más politikai pártállásuakkal szemben türelmesek legyenek, fenyegető magatartást ne tanúsítsanak, ne erőszakoskodjanak, a vagy éppen tettlegességre ne vetemedjenek, mivel a személy- és vagyonbiztonság, valamint a szabadságnyilvánítás elleni büncselekmények és vétségek, valamint a választási küzdelem szabadságát veszélyeztető csoportosulások a törvényes eszközök legerélyesebb felhasználásával fognak megakadályoztatni és megtoroltatni. Sátoraljaujhely, 1905. január. 21. Schmidt Lajos, s. k. rendőrkapitány.

Hadik Endre gróf kerületében. Gróf Hadik-Barkóczy Endre, a nagymihályi kerület képviselője folyó hó 18 án — mint tudósítónk írja — N.-Mihályba érkezett, hol a vasutnál nagyszámu választók jelentek meg tiszteletére. Hadik gróf több napig marad választókerületében.

Ifj. Z. Moskovitz Géza jelölése. Az ungvári választó kerület egyesült ellenzéke ifj. Z. Moskovitz Géza újpesti járásbírói albirót, zemplénvármegyei birtokost léptette fel jelöltjéül, aki holnap tartja programmbeszédét Ungváron.

Sárospatak fogad. Megirtuk lapunk előző számában, hogy az o-liszka kerület disszidens jelöltje gróf Andrassy Gyula f. hó 19-én tartotta programmbeszédét Sárospatakon. — Andrassy Gyula gróf és kísérete, melyhez a Sátoraljaujhelyi Függetlenségi Kör tagjai közül is sokan csatlakoztak, különvonaton ment Sárospatakra. Azonban — mint Sárospatakról értesítenek minket — a nagy-

lyen megemlékezik a magyarok hegedőseiről, regőseiről, a magyar történeti énekköltészet költőiről. A regősök, vagy regések előadásaiában sokszor összevegyítik a történetet a tréfával. Előadásainak kettős természetére s nevők keletkezésére valami csekély felvilágosítást a keleti török nyelvekből meríthetünk. Ugyan is ezek a régiséget és a mesét közös névvel nevezik: eszki, irte m. régi; eszke, irteki a. m. mese. A regések dallamairól ismét nincsen adatunk. Csak a következő századokból fennmaradt egyes emlékekből gyaníthatjuk, hogy a dallam meglehetősen egyhangú volt. Minden dallambeli és ritmusbeli változatosság nélküli, mert az egy szakra készített dallamot énekeltek végig az egész költeményen. Ilyenek legalább a fennmaradt historiai énekek dallamai. Ilyenek Tinódi dallamai is.

A regősök, regések, kobzosok, a régi oklevelekben igricz (szláv, a. m. hangszeren játszó, vagy játszó) később hegedős nevezet alatt fordulnak elő s utódaikra egészen XVII. századik akadunk. Eredeti hangszereik az igricz-késztség, a sip és talán a dob voltak, melyekhez utóbb a hegedű és trombita járult. A hegedő hegedűszerű vonóhangszer lehetett, de nyereg nélkül. A koboz pedig egy lantféle hangszer volt, melyet pengetni kellett. A régi hang-

Schmidthauer-féle

Igmándi

keserűvíz reggel felpohárral használva,

a természet által nyújtott legtökéletesebb gyomor-, bél- és vértisztító, amellyel rendkívül jó étvágyat hoz. Üvege 50 filler. — Csak a fejet kell bevenni, mint más keserűvizekből, azért kapható mindenütt kis üveggel is 30 fillérért Sátoraljaujhelyben: Szent-Györgyi Vilmos, Bilanovits P. és Társa, Nagy Ferencz, Grün A., Hazai H. uraknál. Gálszécsen: Koch Gábor urnál.

részt Ballagi párti. Sáros-patak részéről a fogadtatás korántsem volt oly imponáló, mint azt várták. A különvont nagyszámu kíséretét ugyanis Patakon csak Molnár János és Szabó Zsigmond fogadják a látványosságra kiesődült közönség élén. A hideg, nem remélt fogadtatás ellenzéki részről nagy megütközést keltett.

A mádi kerület szabadelvű jeleltje. A mádi kerületben, hol eddig Bernáth Béla ellenzéki jelölt ellenjelölt nélkül állt, dr. Pollák József lépett fel szabadelvű programmal.

Kortestollak. A Buza-párti piros tollak helyét új toll váltotta fel: a Molnár Béla piros, fehér, zöld színű tolla. Ezeket a tollakat hordják a szabadelvű választók s előreláthatólag ezek a tollak jutnak majd a választás napján győzelemre. Érdekes, hogy míg a Molnár Béla tolla a szép nemzetiszín, Buzáék tolla piros színű, mint a helybeli szocialistáké.

Kortesköltészet. A választási küzdelmek nyomán felburjánzik a kortesköltészet is, mint a választási küzdelmek egyik elengedhetetlen kelléke. Ugy a Molnár, mint a Buza-párt nagyon sok nótát adott már a közönség ajkaira, melyekből alább közlünk egy pár Molnár-párti kortesverset:

Buza Barna olyan ember:
Szája jár csak, tenni nem mer,
Nem is lesz ő követ soha
Minek hát a zene-bona?

Éljen Molnár Béla!

Molnár őri meg a buzát
Mebuktatjuk a kis Buzát,
Megőröli a Molnárunk
A kinek a pártján állunk.

Éljen Molnár Béla!

Választási komédiák. A csalódás. Amint a kortes mozgalmak megindultak, Molnár Béla egyik híve, egyik községi jegyző összetalálkozik a helybeli ellenzék egyik szintén agilis tagjával: Némethy Bertalannal. Hogy állunk Velejtén? kérde Némethy, ki meg volt győződve, hogy a jegyző Buza-párti. Nagyon jól — felelt az — kitűnően állunk. — Hála Istennek — szól Némethy — akkor onnan is jön Barnára egy pár szavazat. — Tán Bélára tetszik mondani — szól a jegyző — mert azok a szavazatok Molnár Bélára szólnak. Tableaux.

szerekre vonatkozólag Anonymus krónikája őrzött meg néhány adatot. Így pl. fölemlíti a Névtelen, hogy midőn Arpád népével Etelvárra vonult, „a kobzok, és sípok minden zengései és édes hangjai, az énekmondók mindenféle énekeivel, zengnek vala előttük“.

Némely adatunk arról is tanuskodik, hogy a magyarok zenéje az idegenekre kellemes hatással volt. Így olvassuk, hogy midőn a magyarok 1151-ben győztesen bevonultak Kiebbe, „boldog volt az a ház, hol zenéjük megszólalt“.

Ennyi mindössze, amit a legrégebb magyar zenéről tudhatunk. Kévs és bizonytalan. Az írott emlékek teljes hiánya minden kutatást, minden magyarázatot lehetetlenné tesz. Legföljebb a legrégebb részint kéziratban, részint nyomtatásban, megmaradt énekeinkből vonhatunk valamelyes következtetést, az előző időt dal és zeneköltészetére, mert az joggal föltehetjük, hogy a XV. és XVI. századból származó énekeknek legalább egy része régebb eredetű s mint ilyen megtartott némely eredeti sajátosságokat. Fájdalom, nem vagyunk abban a szerencsés helyzetben, hogy a zene terén az évszázadokon át folytatott fokozatos fejlődést figyelemmel kísérhetnők. Be kell érniünk a

Buza Barna behívója. Buza Barna tegnapelőtt kétéfű sasos levelet kapott Bécsből. A levelet a függetlenségi körben kapta meg s ott, a gyönusítások kohójában rögön ráfogták a levélre, hogy a „hatalom“ a választások idején hívja be Buza Barnát utóállításra. Buza Barna sápadtan (miután gallérját megráncigálta) nyitotta fel a „katonai ügyirat“-ot, mely — mint kiderült — nagyon ártatlan volt — valami illeték ügyben írva; szóval Buza Barnát nem hívták be katonának, habár — mint azt egy ellenzéki férfiú megjegyezte, — okvetlenül behívták volna, ha véletlenül katona lett volna.

JEGYZETEK

a hétről.

Politika.

Közéletünk egy számottevő alakja így kesergett a minap e sorok írója előtt:

„Higye el kérem, nem intelligens embernek való a politika. Rettenetes nézni, micsoda zülekedés, zavar és látma támad egy-egy választáskor. Hazafias célokért? dehogytiszta magánérdekből. Aki a legnagyobb frázisokat mondja a honszelemléről, az lőt-fut leginkább a maga üzlete után. Mert üzlet kérdés az egész. Hiszen, ha azt úgy keresztül lehetne vinni, hogy mindenki a maga szent meggyőződését kövesse, ideális állapot volna, de ettől épen ezer mért-földnyire állunk.“

Sokat beszélnek kormányparti terrorizmusról, de ezek részben mesék, részben gyengéd simogatások az ellenzéki ugyancsak erős szorításhoz képest. En kérem alásan, szabadelvű ember vagyok, ennél fogva a kormánypart jelöltjére kell szavaznom s nem a mi kis fiskálisunkra. De kaszinóban, az utcán, a hivatalban, a kávéházban mindig ez a szó süvit a fülembe: mamelek, hazaáruló! A gimnázista fiam odahaza vasvilla szemeket vet rám, a harcias hangulatu feleségem, aki lelkes őrangyala a hazának, megtépázással fenyeget, higgye el kérem, ez a legborzasztóbb terrorizmus. S miért történik mindez? Mert meggyőződésemet nyilvánítom. Hát miféle ország ez, ahol csak ellenzéki meggyőződést lehet nyilvánítani, mert a szabadelvű meggyőződésre nincs más jelző, mint hazaáruló, uram! Hiszen szeretem ezt a földet, melyre őseim vére hullott, óhajtom ennek a népnek boldogulá-

szárú és hiányos történelmi adatokkal.

A kereszténység felvételével meghonosodott hazánkban emlékeztethető volna. Később ugyan, midőn már a nemzet fiaik közül is többen belépnek a paprendbe, szerettek magyar szellemű egyházi énekeket is, de már az I. Kálmán király alatt hozott (1112) törvény értelmében csak zsinati helybenhagyás mellett volt szabad a magyarországi egyházi énekek közé felvenni.

A XVI., illetve a XVII. századig a magyar zene folytonosan idegen hatásoknak volt kitéve. Hiszen Radvánszky báró erősen bizonyítja, hogy a modenai Hippolit kodex állítása szerint Mátyás király udvara nem ismerte a magyar muzsikát. Az előbb említett római egyházi énekköltészetén kívül hatást gyakorolt az olasz, germán, szláv és valószínűleg a török zene is.

XIV. században kiforr a magyar zene s már a XVII. századtól kezdve feltűnően csökken az idegen hatás.

sát minden ellenséges indulatokon általtrve, — s óhajtom első sorban a békét, amelynek kedvéért ez a harc dul. De ha még néhány hónapig így tartana ez a választási herce-hurea, biz Isten kivándorolnék a tejjel-méz-zel és most igen sok borral folyó Kanaánból. Nem való intelligens embernek ez a zülekedés“.

Hát hiszen valami kis igazsága van a derék urnak, de azért csak nyilvánítsa bátran meggyőződését s szavazzon a szabadelvű pártra, ha egy kicsit szenvedni is kell a hazáért.

Kemechey Jenő.

Immár az áldott zempléni földben nyugoszik a legkitűnőbb magyar írók egyike: Kemechey Jenő, aki a magyar irodalomba s ujságírásba új szint, új hangulatokat, friss levegőt, ennek a zempléni földnek üde levegőjét vitte be.

Vesztesége ő az irodalomnak, vesztesége az országnak, de elsősorban nekünk, zemplénieknek, — hiszen közlünk való ember, vérünkkel való vér volt, aki mind kora haláláig azokat az impressziókat dolgozta fel, a mik szülőföldjén meggyülemlettek benne.

— Hej ez a Zemplén, ez a Zemplén, — mondja Mikszáth Kálmán egy könyve tündöklő lapján, melyben világító betűkkel írja le azt a sok édes emléket, ami itt körülzsongja az embert. Ez a Zemplén az álmok földje, ahol a szintiszta magyarság éltető levegője veszi körül az embert s ahol mégis fogva tartja az embert egy álmokép: a nagy magyarság gondolatának ábrándja.

Kemechey Jenő innen vitte magával ezt az ábrándot: a magyar imperializmus mesés képeit. S ahogy lejegyezte az álmait, minden szív dobogásba jött, minden magyar ember vére megpezsdült, mert ez a zempléni fiú istenáldotta tehetség volt, aki tudott szólni a magyar ember szívéhez.

Most, hogy befektettük őt az édes anyaföldbe, ahol bizonyára szőni fogja tovább költői, délibabos álmoképeit, egy percre megrettenve látjuk, hogy bizony csak az az ígézet tartott bennünket fogva, ami ihletett költő szava nyomán támad. Kemechey belénk tudta sugálni a jövőt s meg tudta láttatni velünk annak ragyogó jelenését, de im, ahogy keze, melylyel a jövő bűvös álmoképei felé mutatott, elhidegültlen lehanyatlott, — eltűnt az álom s magunk előtt látjuk a jelent, mely rideg, sivár s vészes zivatarkkal terhes. At fogunk-e vergődhetni ezeken az akadályokon, a torlaszokon, amiket testvérkezek állítanak elénk? Jó Kemechey Jenő, miért hunyad még le fáradt szemeidet, — miért nem meséltél tovább fényről, ragyogásról, hogy meséd hangjától ne hallottuk volna a testvérharc fegyvereinek csörgését.

VARMEGYE ÉS VÁROS.

(Szabadságolások. A vármegye alispánja Bencsik István bodrogközi főszolgabírónak január hó 22-től kezdődőleg 4 heti; dr. Schön Hugó járásvorvosnak pedig ugyancsak január hó 22-től 10 napi szabadságot engedélyezett.

(Állami kedvezmény Bodzást-Ujlaknak. A földmivelésügyi miniszter B.-Ujlak községnek 1000 m. m. kedvezményes áru szénát engedélyezett m. mázsaként 4 kor. 80 filléért, mely összeg 2 év lefolyása alatt lesz kifizetendő.

(Izraelita anyakönyvek meghamisítása. Miként annak idején közöltük, a m. kir. honvédelmi miniszterium a homonnai, sztropkói és szinnai járáásokban az izraelita anyakönyveknek védkötelezettségi szempontból leendő átvizsgálását elrendelte, mivel az anyakönyvek meghamisítása folytán nagyszámu izraelita hadköteles szabadított ki a katonai szolgálát

alól. A vizsgálat foganatosításával dr. Orlay Antal honvédelmi miniszteri titkár lett megbízva, aki a vizsgálatot december hó 1-től megszaktítás nélkül folytatva, január hó 14-én fejezte be s a homonnai, de főleg a sztropkói járásban az izraelita anyakönyveknek nagy mérvű meghamisításaira talált. Mivel az anyakönyvek közokiratot képeznek, a bűnvádi eljárás megindítása céljából a visszatartott anyakönyvek a helybeli kir. ügyészséghez tetették át.

HIREK.

Buza Barna kesergője.

A választások már itt vannak S ki választó, az most becses, Most így „polgártárs“ úgy „polgárs“ Nem diffamál senkit bekecs. Nagy ur s szegény pór összeülnek S meghányják az ország baját S a testvériség szent érzelme Mindenkit áldólag fon át.

A falvakban szétszórvá vannak A kortesek, — hü férfiak! És gyűjtik, gyűjtik, egyre gyűjtik A drága, féltett voksokat. És jönnek be a jelentések, Szavuk mézként csepegve foly: Hogy diadalra jut immáron A pirosszinű Buza-toll.

Mivel hát van kint a falvakban Husz-harminc drága kortesem, Mindegyikök nélkülözhetlen S mindegyik pénzbe van nekem. Most három éve épen így volt — A jelentések méze folyt — Bicziklik hozták a jó hirt, hogy A vidék vélem összeforrt.

A jelentések egyre jöttek, S a bor, a pénz ah, úgy fogyott S mi lett a vége, — oh, gyalázat! — Hogy szegény fejem elbukott . . . Oh hátha most is . . . oh e sejtés Ugy átaljárja lelkemet . . . Olyan jó volna hinni, bizni Oh! de hiába, nem merek.

Oh bárcsak immár elmúlt volna A nap, a választási nap, Mert még aludni sem tudok már A sok gond, félelem miatt . . . A jelentések kedvezők mind Oh! azok mindig kedvezők! De hát mit ér, ha vége az lesz Mi volt hajh! három év előtt.

Mit ér nekem az utcanépnek Dialmi szője, éneke, Ha a ki választ, másra voksol Mikoron én rám kellene. Mit ér az asszonyok s diákok Eljenzése, mely hűn követ, Ha a választók voksa folytán Nem én, de Molnár lesz követ.

A jelölt.

— jan. 21.

En azt hittem, hogy sátoraljauhelyi kerületnek három képviselőjeleltje van: az egyik Molnár Béla, a másik Buza Barna, a harmadik Baticz Gyula.

No hát kérem: ünnepélyesen ki kell jelentenem, hogy ily fajta értesülésekkel még egy felsőmagyarországi hírlapnál sem lehetnék riporter. Egyszerűen: értesüléseim nem voltak teljesekek, mert én nem tudtam semmit a negyedik jelölről: Podolányi Pál urról, (a ki ne haragudjék meg, hogy kiserkesztettem, hiszen ami Buza Barnának nem fáj, Podolányi urnak se fájhat.)

Röviden elmondom tehát, hogy vettem tudomást Podolányi Pál ur jelöltetéséről.

Egyik estén, amint haza felé bal-lagok, szemben jön velem négy vá-

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza** után ajánlatik. Emeli az étvágyat és testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyejünk, hogy minden üveg alantl czzeggel legyen ellátva.

F. HOFFMANN-LA. ROCHE & CO vegyészeti gyár BASEL (Svájc.)

Sirolin

lasztó. Buza pártiak lehetnek, mert igen kiabáltak, hogy még az Isten se ur. Ejnek idején kiabáló uriemberekkel találkozni nem tanácsos s én így befordultam a „Vörös ökör” helyiségébe, hogy kikerüljem a cromatikus skála minden hangnemén végig mászkáló csoport figyelmét.

A választó atyafiak szépen el is haladtak a Vörös ökör mellett s bementek a Breiner kávéháza, mert megtudták, hogy a főpincérnek is van szavazata.

Mivel így szerencsésen elvonult fejem felől a vész, kiakartam jönni az utcára, hogy folytassam utamat. Ám e percben: „Éljen Podolányi képviselőjelölt” kiáltás rezgette meg a „Vörös ökör” udvarát úgy, hogy fent az emeleten a Wilhelm butorraktárában — ép ma mondta nekem a tulajdonos — megrepedt három consol tükrök. (Ezt is Podolányi ur fizeti.)

E kiáltás ambicionált, mint újságíró s elhatároztam, hogy tudomást szerzek a negyedik jelöltől.

A negyedik jelölt Podolányi ur volt s épen beszélt.

Nagyon okosan perorált. Mérsékelt hárszabályvizitót hangoztatott s a 100-as bizottságot 75 tagura akarta leszállítani. Beszélt a borvámorról, melyet leszállítani s literek tartalmáról, melyet emelni akart.

A környezet — a választók — elfolytott nevetéssel hallgatták s én egy áttekintésével a helyzetnek azonnal észrevettem, hogy Podolányi urat beugratta egy humoros kedélyű kompánia.

Podolányi ur azonban mindent komolyan vett, még a 49 koronás cehtől a 49 koronás cehtől is, melybe a vacsora került. (A consol tükrök számlájáról csak holnap kap értesítést.) Beleléte magát a helyzetbe, a mibe belelova-golták jókedvű cimborái úgy annyira, hogy táviratozni akart az egyesült ellenzéknek Budapestre.

En azonban lebeszéltem, miután bemutatkoztam neki, mint választó. Ellenben ajánlottam neki az édes álmat, mit a jókedvű kompánia is helyeselt, mivel Podolányi ur egy új 49 koronás cehtől a 49 koronás cehtől is, melybe a vacsora került.

Azután mindannyian otthagytuk a „Vörös ökör”-t s elég békésen értünk haza, a mennyiben a veres tolasok utánunk jöttek.

Egy másik ur azonban: a „Vörös ökör”-beli kompánia főtagja mást tudna mondani. Ő a szegény ugyanis szembekerült velök.

Fekszik, de sérülése nem súlyos. Remélhetőleg fel is épül.

Si.

— **Kinevezések.** A sátorlajuhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság *Domba Gyulát* a sátorlajuhelyi és *Berkovits Sándort* a nagymihályi adóhivatalhoz díjtalan gyakornokokká nevezte ki.

— **Veszedelemes járdák.** Egyik előző számunkban már írtunk azokról a járhatatlan veszedelmes járdákról, melyeken annyira oda van fagyva a hóréteg, hogy azokon a járás-keles teljesen lehetetlenné van téve. Mikor a nagy hidegek után enyhébb időjárás állott be, a háztulajdonosok elmulasztották a járdákról a havat el-sepertetni és mire az olvadásnak indult hó megfagyott, nem hintették be a járdákat hamuval, aminek az lett az előrelátható következménye, hogy most már egyik baleset a másikat éri. Mindennek dacára, a járdák még ma is csaknem kivétel nélkül siko-

sak. Nehogy ezek a sajnálatos balesetek megismétlődjenek, kérjük a rendőrséget a hozzánk fordult panaszosok nevében is. Nyuljon szigorúbb rendszabályokhoz azon háztulajdonosok ellen, akik reggelenként nem akarják köteleességüknek ösmerni a házuk előtt lévő járdákat bármily módon járhatókká tenni.

— **Halálozások.** Özv. *Ditrich Sámuelné*, szül. Hamán Katalin 63 éves korában f. hó 21-én szívbaj következtében elhalt. Latzin Rajmond honv. őrnagy neje anyját gyászolja az elhunytban. — Özv. *Weinberger Benézéné* borkereskedő özvegye f. hó 17-én, 96 éves korában, végelgyengülésben elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése f. hó 19-én ment végbe nagy részvétellel.

— **A törvényszéki palota** építésének folytatását újból megkezdették, a sok munkás ismét sűrű-forog úgy, hogy idestova a belső építkezést is megkezdhetik.

— **Koresolyaegyleti közgyűlés.** A már többször hirdetett koresolyaegyleti közgyűlést, melyet a nagy szélviharok miatt megtartani nem lehetett, f. hó 22-én vasárnap délután 4 órára az egyleti pavilonba tüzték ki. Felkértek a tagok, hogy ezen közgyűlésre, melynek tárgysorozata már hirdetve volt, minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

— **Tűz.** Folyó hó 19-én délután fél 5 óra tájban *Zinner Bernát* szabó Kísbarátság-utcai 857. számú háza kigyuladt és rövid idő alatt tetőzete leégett. A tűzhöz kivonult a tűzoltóság s a további veszedelemnek hamarosan elejét vette. A házban lakó *Grosz Menyhért* szatócs üzlete és butorai is megsemmisültek, azonban úgy ezek, valamint a leégett ház biztosítva voltak. A tűz valószínű oka az, hogy a kémény ajtaja nyitva volt s azon át jutott a szikra a padlásra, amely tüzet fogott.

— **Esküvő.** *Stromf Pál* nyíregyházi heentes f. hó 19-én esküdött örök hűséget *Durányik Mária*nak, *Durányik János* helybeli birtokos leányának.

— **Súlyos baleset.** A háztulajdonosok gondatlanságának most télviz idején, mikor a járdák az odafagyott hótól és víztől annyira sikosak, már több áldozata van. A minap is egy vidéki urnő járt szerencsétlenül a Főtéren, egy kapubejárat előtt. Most ismét hasonló baleset történt a Rákóczy-utcán, a „Központi kávéház” előtt. A kapubejáratnál nagymennyiségű víz van előntve, mely a nagy hidegben tükörsimává fagyott. Egy helybeli uriaszony az esthomályban gyanútlanul lépett a sikos járdára, miközben olyat zuhant, hogy egyik karját törte. A mozdulatlanul fekvő nőt az arrajárók fölemelték és a közeli bazárba vitték, ahol csak nagy-sokára jutott eszmélethez.

— **Bos-zu e, vagy utonállás?** *Stróbl József* vasúti ácsmester mit sem sejtve ment e hó 17-én este haza felé M.-Zomborra. A község végén, egyszer csak közelből egy lövést irányítottak reá, de az nem talált; hamarosan jött a másik lövés, melynek töltése és fojtása már a kalapját elvitte, de testében ez sem tett kárt, csupán az egyik szemébe hatolt egy esomó fojtás. *Stróbl* látta, hogy ennek fele sem tréfa, kápta magát és futásnak indult s megsemmisült a lakásáig; a hol a nagy ijedelem egyenesen ágyba döntötte s még ma is ott fekszik. Merénylőjében valami *Turóczy* nevű munkást vélt felismerni. Hogy aztán tényleg jól ismerte-e, az még ma sincsen kiderítve.

— **Mulatság.** A szerencsi általános ipartestület saját tőkájének gyarapítására *Ohning Vilmos*né urnő bálánya védnöksége alatt f. évi február hó 5-én, a nagyszállóda disztermében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 2 korona, család-jegy 3 személyre 3 korona. Ez alkalommal védnökül *Bernát Béla*,

Zalay Andor és legényei *Pintér István*; diszelnökök pedig *dr. Kovács Gábor*, *dr. Erős János*, *Beck Vilmos*, *Kajaba Ödön* és *dr. Gábor Gyula* kértettek fel. A meghívók e napokban lesznek kibocsátva.

— **A jég pálya villanyvilágítása** — mint azt a következmények igazolják — egyáltalán nem vált be. A jégpályán elhelyezett két ivlámpa nagyon kevés a pálya megvilágítására s az elhelyezésük sem felel meg a célnak. Azonkívül mivel külső kör-téjök nincsen, a legesekélyebb szélben is elhomályosodó, egyenetlen világitást adnak. A több oldalról felhangzott panasz folytán az egylet vezetőse — mint arról hivatást veszünk — hozzáfog a szegényes állapot megváltoztatásához a jég-sport híveinek örömeire.

— **Vásár áthelyezés.** *Gálszécs* községben a f. évi január 18. és 19-ére eső országos vásár január 25. és 26-án fog megtartatni.

— **Dinamit robbanás Tokajban.** Megrendítő szerencsétlenség hírére vesszük Tokajból. Tudósítónk jelenti ugyanis, hogy f. hó 16-án *Reichmann Armin* debreczeni lakos tokaji kőbányájában a munkások gondatlansága folytán 7 drb. dinamit-töltény felrobbant és ez alkalommal *Balázs János*, *Kollát János* és *Püspöky Mihály* súlyosan megsebesültek. Az ügyben — mely Tokajban általános igazgalmat okozott — messzeható nyomozat indult meg, hogy kit terhel a megrendítő szerencsétlenség miatt a felelősség. A rendőri nyomozás eredményeit f. hó 18-án tette át a rendőrség a sátorlajuhelyi kir. ügyészséghez. A sebesültek sérülései nagyon súlyosak, de nem életveszélyesek s így felgyógyulásukhoz van még remény.

— **A varannói ifjúsági önképző-egyesület** *Füzesséry Pal* kezdeményezésére dalkört létesített, melynek már eddig 40 tagja van. A karmesteri tisztelet *Salgó M.* iskolai igazgató látja el.

— **Meglopott kereskedő.** *Roth József* helybeli divatárkereskedő legutóbb nyomára jött annak, hogy *Rákóczy-utcai főközletéből* néhány hűtlen kereskedősegédje különböző árukat tulajdonított el. A segédek fölhasználva a tulajdonos távollétét, tuca-számra hordták el a férfi-ingeket, ruhakelméket és ha főnökük idejekerán nem jön rá mindezen üzelmekre, igen érzékeny kárt okozhattak volna neki. A károsult kereskedő az esetet följelentette a rendőrségnek, ahol a lopás ügyében az előnyomozást megindították.

— **A szerencsi polgári olvasókör** igazgatósága elhatározta, hogy a f. hó 29-én megtartandó közgyűlése után ujonnan berendezett helyiségében közvacsorát rendez, melyre nézve a meghívók e napokban lesznek kibocsátva.

— **Automobilok összeírása.** A honvédelmi miniszter az automobilon és önműködő egyéb járművek, gőzkocsik összeírását rendelte el. A fogatok s vonóállatok összeírására ugyanis katonai okból szükség lévén, az automobilon is, mint katonai célokra alkalmas járművek, ezután nyilván lesznek tartva.

— **A varannói „Erzsébet” nőegylet** február 4-én műkedvelői előadással egybekötött hangversenyt rendez, melyre az előkészületek már javában folynak.

— **Órás.** Napról-napra szaporodnak a különböző nevek alatt csúsz és köszvény ellen ajánlott szerek. — Mindezek azonban nem tudják befolyásolni a község bizalmát, melylyel a *Zoltán-kenőcsöt* régidőktől fogva kitünteti. Ezen világhírű kenőcs nem tévesztendő össze oly szerekkel, melyek számtalan más baj mellett csúsz és köszvény ellen is ajánltnak, mert a *Zoltán-kenőcs* kizárólag csak csúsz és köszvény ellen hasz-

nálható és ezen bajoknál — mint azt a legkiválóbb orvosok is igazolják — tényleg felülmulthatatlan. Üvege 2 kor., a készítő *Zoltán Béla* gyógyszerárában, Bpest, V. Szabadságtér.

Menyasszony-selyem

85 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig, méterenként minden színben. Frankó és már megvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

HENEBERG selyemgyáros, Zúriah

— **Figyelemreméltó utmutatás egy varrógép vételénél.** A hírlapokban gyakran találunk hirdetést, a melyben Singer varrógépek hirdettettek ennyi és ennyi koronáért és a járattalan vevő, a ki ilyen hirdetést lát, azt hiszi, hogy a hirdető üzletben a világhírű „eredeti Singer” varrógépek nagyon jutányos árban kaphatók, míg valóságban ilyen áráért csak a Singer Co. egy régebbi rendszerű gépének egy utánzatát kapja, a mely a családi használatra szolgáló újabb Singer varrógépek által úgy szerkezet mint használhatóság és tartósság tekintetéből rég túlszárnyaltatott. Bizonyára senkit sem lehet abban meggyőztetni, hogy ne utánozza a Singer Co. által már ezelőtt 40 évvel gyártott gépeket. A Singer Co. világhírét azonban különösen azáltal érte el, hogy szüntelenül azon volt, hogy újabb szolgáltatóképes varrógépfajokat állítson elő és a technika által elérhető legjobbat nyujtsa. A jelenlegi „eredeti Singer” varrógépek az előbb említett régebbi gépekkel szemben ép oly javítást jelentenek, mint a varrógép a kézivarrással szemben javítást jelent. Természetesen van elég gyár, a mely hir és jelentőség tekintetében a Singer Co.-val épenséggel nem mérkőzhetik és a mely nem resteli a Singer Co. régebbi rendszerű gépeit utánozni, sőt ezen gyártmányukat mint „Singer”, „javított Singer” vagy pláne „valódi Singer” megjelölni. Minden vevőnek ilyen hirdetésekkal szemben különösen óvatónak kell lennie és vigyáznia arra, hogy az igazi helyre jusson, mert a Singer Co. varrógép részvénytársaság varrógépeit kizárólag saját üzleteiben árusítja el, ilyen üzlettelep pedig majdnem minden nagyobb városban van és a vevő, ha eredeti lakhelyéről elköltözik is, azt mindenütt megtalálja és ott gépébe illő géprészeket, tüket stb. kaphat, valamint igazításra szoruló gépét is ugyanott megigazíthatja és karbaho-zathatja.

— **Dunky fivérek** cs. és kir. udvari fényképészek rendes két heti kirándulásokon kívül egy állandó megbízottjuk van itten a műteremben és így levételek minden nap eszközöl-tetnek.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferenz József keserű-víz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozot-tan *Ferenz József keserűvizet*.

KÖZGAZDASÁG.

* **A Zempléni vármegyei Gazd. Egyesület a cikória termelésért.** A Zempléni vármegyei Gazdasági egyesület a cikória termelésének nagyobb mérvű felkarolása érdekében mozgalmat indítandó s a vármegyei mezőgazdák figyelmét ezen ma még kellő figyelemben nem részesülő növény termelésére felhívandó, felkérte szerkesztőségünket, hogy S. K. nagybérlőnek, mint aki már 10 év óta sikerrel termeli ezen növényt: a cikória termelésre vonatkozó alábbi cikkét ismételtten közöljük. A cikk a következő:

„A cikória megterem minden talajnemben, kivéve a nehéz, zsiros agyagtalajban meg a terméketlen homokföldben. — E szerint számára csak a közepes talajnemek, mint pl.

lasztó. Buza pártiak lehettek, mert igen kiabáltak, hogy még az Isten se ur. Ejjek idején kiabáló uriembe-ekkel találkozni nem tanácsos s én így befordultam a „Vörös ökör” helyiségébe, hogy kikerüljem a cromatikus skála minden hangnemén végig mászkáló csoport figyelmét.

A választó atyafiak szépen el is haladtak a Vörös ökör mellett s bementek a Breiner kávéházba, mert megtudták, hogy a főpincérnek is van szavazata.

Mivel így szerencsésen elvonult fejem fölül a vész, kiakartam jönni az utcára, hogy folytassam utamat. Ám e percben: „Éljen Podolányi képviselőjelölt!” kiáltás rezgett meg a „Vörös ökör” udvarát úgy, hogy fent az emeleten a Wilhelm butorraktárában — ép ma mondta nekem a tulajdonos — megrepedt három consol tükör. (Ezt is Podolányi ur fizeti.)

E kiáltás ambicionált, mint újságíró s elhatároztam, hogy tudomást szerzek a negyedik jelöltről.

A negyedik jelölt Podolányi ur volt s épen beszélt.

Nagyon okosan perorált. Mérsékelt hárszabályrevíziót hangoztatott s a 100-as bizottságot 75 tagúra akarta leszállítani. Beszélt a borvámorról, melyet leszállítani s literek ürtartalmáról, melyet emelni akart.

A környezet — a választók — elfolytott nevetéssel hallgatták s én egy áttekintésével a helyzetnek azonnal észrevettem, hogy Podolányi urat begratta egy humoros kedélyű komédia.

Podolányi ur azonban mindent komolyan vett, még a 49 koronás cehh kifizetését is, melybe a vacsora került. (A consol tükrök számlájáról csak holnap kap értesítést.) Beleélte magát a helyzetbe, a mibe belelova-golták jókedvű cimborái úgy annyira, hogy táviratozni akart az egyesült ellenzéknek Budapestre.

En azonban lebeszéltem, miután bemutatkoztam neki, mint választó. Ellenben ajánlottam neki az édes álmod, mit a jókedvű komédia is helyeselt, mivel Podolányi ur egy új 49 koronás cehh kifizetésére nem volt tauglich.

Azután mindannyian otthagytuk a „Vörös ökört”-t s elég békésen értünk haza, a mennyiben a veres tolasok utánunk jöttek.

Egy másik ur azonban: a „Vörös ökör”-beli komédia főtagja mást tudna mondani. Ő a szegény ugyanis szembekerült velök.

Fekszik, de sérülése nem súlyos. Remélhetőleg fel is épül.

Si.

— **Kinevezések.** A sátoraljúj helyi m. kir. pénzügyigazgatóság *Domba Gyulát* a sátoraljúj helyi és *Berkovits Sándort* a nagymihályi adóhivatalhoz díjtalan gyakornokokká nevezte ki.

— **Veszedelemes járdák.** Egyik előző számunkban már irtunk azokról a járhatatlan veszedelemes járdákról, melyeken annyira oda van fagyva a hóréteg, hogy azokon a járás-kelés teljesen lehetetlenné van téve. Mikor a nagy hidegek után enyhébb időjárás állott be, a háztulajdonosok elmulasztották a járdákról a havat el-sepertetni és mire az olvadásnak indult hó megfagyott, nem hintették be a járdákat hamuval, aminek az lett az előrelátható következménye, hogy most már egyik baleset a másikat éri. Mindennek dacára, a járdák még ma is csaknem kivétel nélkül siko-

sak. Nehogy ezek a sajnálatos balesetek megismétlődjenek, kérjük a rendőrséget a hozzánk fordult panaszosok nevében is, nyuljon szigorúbb rendszabályokhoz azon háztulajdonosok ellen, akik reggelenként nem akarják kötelességüknek ösmerni a házuk előtt lévő járdákat bármily módon járhatókká tenni.

— **Halálozások.** Özv. *Ditrich Sámuelné*, szül. *Hamán Katalin* 63 éves korában f. hó 21-én szívbjárvány következtében elhalt. *Latin Rajmond* honv. őrnagy neje anyját gyászolja az elhunytban. — Özv. *Weinberger Benézéné* borkereskedő özvegye f. hó 17-én, 96 éves korában, végelgyengülésben elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése f. hó 19-én ment végbe nagy részvétellel.

— **A törvényszéki palota** építésének folytatását újból megkezdték, a sok munkás ismét sűrű-forog úgy, hogy idestova a belső építkezést is megkezdhetik.

— **Koresolyaegyleti közgyűlés.** A már többször hirdetett koresolyaegyleti közgyűlést, melyet a nagy szélviharok miatt megtartani nem lehetett, f. hó 22-én vasárnap délután 4 órára az egyleti pavillonba tűzték ki. Felkértek a tagok, hogy ezen közgyűlésre, melynek tárgyszorozata már hirdetve volt, minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

— **Tűz.** Folyó hó 19-én délután fél 5 óra tájban *Zinner Bernát* szabó Kisbarátság utcai 857. számú háza kigyuladt és rövid idő alatt tetőzete leégett. A tűzhöz kivonult a tűzoltóság s a további veszedelemnek hamarosan elejét vette. A házban lakó *Grosz Menyhért* szatócés üzlete és butorai is megsemmisültek, azonban ezek, valamint a leégett ház biztosítva voltak. A tűz valószínű oka az, hogy a kémény ajtaja nyitva volt s azon át jutott a szikra a padlásra, amely tüzet fogott.

— **Esküvő.** *Stromf Pál* nyiregyházi hentes f. hó 19-én esküdtött örök hűséget *Durányik Mária*nak, *Durányik János* helybeli birtokos leányának.

— **Súlyos baleset.** A háztulajdonosok gondatlanságának most télvíz idején, mikor a járdák az odafagyott hótól és víztől annyira sikosak, már több áldozata van. A minap is egy vidéki urnő járt szerencsétlenül a Főtéren, egy kapubejárat előtt. Most ismét hasonló baleset történt a Rákóczy-utcan, a „Központi kávéház” előtt. A kapubejáratnál nagymennyiségű víz van előtve, mely a nagy hidegben tükrösimává fagyott. Egy helybeli uriaszony az esthomályban gyanútlanul lépett a sikos járdára, miközben olyat zuhant, hogy egyik karját törte. A mozdulatlanul fekvő nőt az arrajárók fölemelték és a közeli bazárba vitték, ahol csak nagy-sokára jutott eszmélethez.

— **Bos-zu e, vagy utonállás?** *Stróbl József* vasuti ácsmester mit sem sejtve ment e hó 17-én este haza felé M.-Zomborra. A község végén, egyszer csak közelből egy lövést irányítottak reá, de az nem talált; hamarosan jött a másik lövés, melynek töltése és fojtása már a kalapját elvitte, de testében ez sem tett kárt, csupán az egyik szemébe hatolt egy esomó fojtás. *Stróbl* látta, hogy ennek fele sem tréfa, kapta magát és futásnak indult s megsemmisült a lakásáig; a hol a nagy ijedelem egyenesen ágyba döntötte s még ma is ott fekszik. Merénylőjében valami *Turóczy* nevű munkást vélt felismerni. Hogy aztán tényleg jól ismerte-e, az még ma sincsen kiderítve.

— **Mulatság.** A szerencsi általános ipartestület saját tőkéjének gyarapítására *Ohning Vilmosné* urnő bálanya védnöksége alatt f. évi február hó 5-én, a nagyszállóba disztermében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 2 korona, családjegy 3 személyre 3 korona. Ez alkalommal védnökökül *Bernáth Béla*,

Zalay Andor és legényei *Pintér István*; diszelnökökül pedig *dr. Kovács Gábor*, *dr. Erős János*, *Beck Vilmos*, *Kajaba Odón* és *dr. Gábor Gyula* kértettek fel. A meghívók e napokban lesznek kibocsátva.

— **A jég pálya villanyvilágítása** — mint azt a következmények igazolják — egyáltalán nem vált be. A jégpályán elhelyezett két ivlámpa nagyon kevés a pálya megvilágítására s az elhelyezésük sem felel meg a célnak. Azonkívül mivel külső kör-téjök nincsen, a legesekélyebb szélben is elhomályosodó, egyenetlen világítást adnak. A több oldalról felhangzott panasz folytán az egylet vezető-sége — mint arról hiradást veszünk — hozzáfog a szegényes állapot megváltoztatásához a jég-sport híveinek örömére.

— **Vásár áthelyezés.** *Gálszécs* községben a f. évi január 18. és 19-ére eső országos vásár január 25. és 26-án fog megtartatni.

— **Dinamit robbanás Tokajban.** Megrendítő szerencsétlenség hírért vesszük Tokajból. Tudósítónk jelenti ugyanis, hogy f. hó 16-án *Reichmann Armin* debreczeni lakos tokaji kőbányájában a munkások gondatlansága folytán 7 drb. dinamit-töltényt felrobbant és ez alkalommal *Balázs János*, *Kollát János* és *Püspöky Mihály* súlyosan megsebesültek. Az ügyben — mely Tokajban általános igazgatalmat okozott — messzeható nyomozat indult meg, hogy kit terhel a megrendítő szerencsétlenség miatt a felelősség. A rendőri nyomozás eredményeit f. hó 18-án tette át a rendőrség a sátoraljúj helyi kir. ügyészséghez. A sebesültek sérülései nagyon súlyosak, de nem életveszélyesek s így felgyógyulásukhoz van még remény.

— **A varannói ifjúsági önképző-egyesület Füzesséry Pál** kezdeményezésére dalkört létesített, melynek már eddig 40 tagja van. A karmesteri tisztet *Salgó M.* iskolai igazgató látja el.

— **Meglopott divatárkereskedő.** *Roth József* helybeli divatárkereskedő leg-utóbb nyomára jött annak, hogy *Rákóczy-utcai fióküzletéből* néhány hűtlen kereskedőseggel különböző árukat tulajdonított el. A segítők fölháználva a tulajdonos távollétét, tucaat-számra hordták el a férfi-ingekeket, ruhakelméket és ha főnökük idejekorán nem jön rá mindezen üzelmekre, igen érzékeny kárt okozhattak volna neki. A károsult kereskedő az esetet följelentette a rendőrségnél, ahol a lopás ügyében az előnyomozást megindították.

— **A szerencsi polgári olvasóköri igazgatósága** elhatározta, hogy a f. hó 29-én megtartandó közgyűlése után ujonnan berendezett helyiségében köz-vaesorát rendez, melyre nézve a meghívók e napokban lesznek kibocsátva.

— **Automobilok összeírása.** A honvédelmi miniszter az automobilon és önműködő egyéb járművek, gőz-kocsik összeírását rendelte el. A fogatok s vonóállatok összeírására ugyan is katonai okból szükség lévén, az automobilon is, mint katonai célokra alkalmas járművek, ezután nyilván lesznek tartva.

— **A varannói „Erzsébet” nőegylet** február 4-én műkedvelői előadásal egybekötött hangversenyt rendez, melyre az előkészületek már javában folynak.

— **Órás.** Napról-napra szaporodnak a különböző nevek alatt csúsz és köszvény ellen ajánlott szerek. — Mindezek azonban nem tudják befolyásolni a község bizalmát, melylyel a *Zoltán-kenőcsöt* régidőkől fogva kitünteti. Ezen világhírű kenőcs nem tévesztendő össze oly szerekkel, melyek számtalan más baj mellett csúsz és köszvény ellen is ajánltanak, mert a *Zoltán-kenőcs* kizárólag csak csúsz és köszvény ellen hasz-

nálható és ezen bajoknál — mint azt a legkiválóbb orvosok is igazolják — tényleg felülmulhatatlan. Üvegeje 2 kor., a készítő *Zoltán Béla* gyógyszer-tárában, Bpest, V. Szabadságtér.

Menyasszony-selyem

85 kr-tól 11 ft 35 kr-ig, méterenként minden színben. Frankó és már megvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

HENEBERG selyemgyáros, Zúrieh

— **Figyelemreméltó utmutatás egy varrógép vételénél.** A hírlapokban gyakran találunk hirdetést, a melyben Singer varrógépek hirdettek ennyi és ennyi koronáért és a járattal vevő, a ki ilyen hirdetést lát, azt hiszi, hogy a hirdető üzletben a világhírű „eredeti Singer” varrógépek nagyon jutányos árban kaphatók, míg valóságban ilyen árakért csak a Singer Co. egy régebbi rendszerű gépének egy utánzatát kapja, a mely a családi használatra szolgáló újabb Singer varrógépek által úgy szerkezet mint használhatóság és tartósság tekintetéből rég tulszárnyaltatott. Bizonyára senkit sem lehet abban meg-gátolni, hogy ne utánozza a Singer Co. által már ezeltől 40 évvel gyártott gépeket. A Singer Co. világhírét azonban különösen azáltal érte el, hogy szüntelenül azon volt, hogy újabb szolgáltatóképes varrógépfajokat állítson elő és a technika által elérhető legjobbkat nyújtsa. A jelenlegi „eredeti Singer” varrógépek az előbb említett régebbi gépekkel szemben ép oly javítást jelentenek, mint a varrógép a kézivarrással szemben javítást jelent. Természetesen van elég gyár, a mely hir és jelentőség tekintetében a Singer Co.-val épenséggel nem mérkőzhetik és a mely nem resteli a Singer Co. régebbi rendszerű gépeit utánozni, sőt ezen gyártmányukat mint „Singer”, „javított Singer” vagy pláne „valódi Singer” megjelölni. Minden vevőnek ilyen hirdetésekkel szemben különösen óvatósnak kell lennie és vigyázni arra, hogy az igazi hely-re jusson, mert a Singer Co. varrógép részvénytársaság varrógépeit kizárólag saját üzleteiben árusítja el, ilyen üzlettelep pedig majdnem minden nagyobb városban van és a vevő, ha eredeti lakhelyéről elköltözik is, azt mindenütt megtalálja és ott gépébe illő géprészeket, tűket stb. kaphat, valamint igazításra szoruló gépét is ugyanott megigazíthatja és karbaho-zathatja.

— **Dunky fivérek** es. és kir. udvari fényképészek rendes két heti kirándulásokon kívül egy állandó megbizottjuk van itten a műteremben és így levételek minden nap eszközöl-tetnek.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserő-víz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozot-tan *Ferencz József keserővizet*.

KÖZGAZDASÁG.

* **A Zempléni vármegyei Gazd. Egyesület a cikória termelésért.** A Zempléni vármegyei Gazdasági egyesület a cikória termelésének nagyobb mérvű felkarolása érdekében mozgalmat indítandó s a vármegyei mezőgazdák figyelmét ezen ma még kellő figyelemben nem részesülő növény termelésére felhívandó, felkérte szerkesztő-ségünket, hogy S. K. nagyberlőnek, mint aki már 10 év óta sikerrel termeli ezen növényt: a cikória termelésre vonatkozó alábbi cikkét ismételtten közöljük. A cikk a következő:

„A cikória megterem minden talajnemben, kivéve a nehéz, zsiros agyagtalajban meg a terméketlen homokföldben. — E szerint számára csak a közepes talajnemek, mint pl.

a homokos agyag, vagy az agyagos homoktalaj jöhetnek tekintetbe. A cikóriának egy jó, mérszertartalmú közép talaj felel meg legjobban.

Legalkalmasabb előveteménynek a rozstól és a buzát ajánlom, a gabona learatása után pedig a tarlót jól megérett istállótrágyával trágyázni s ezt a tarlóval együtt alaposan alá-szántani kell.

A tél előtt a földet még mélyen alá kell szántani, ajánlható a mély-talaju ekét a rendes eke után jártni.

A tavaszi trágyázást istállótrágyával egészen el kell hagyni, hanem helyett inkább, superphosphát és chilisalétrom használandó.

A vetés április közepétől május közepéig történhetik, a tavaszi fagyok vidékenként való tekintetbe vételével. Ha a fiatal cikória a kisebb fagyok által nem is szenved észrevehető kárt, úgy ezek hatása pár hónap múlva mégis mutatkozni fog és pedig a növények fatyjuhajtásaiban. A fatyjuhajtású gyökerek fás természetük miatt egészen hasznavehetetlenek s keménységük miatt takarmánynak sem használhatók. Ezért idején való, azaz nem igen korai vetés által minden növekvési akadályt a cikória növényke fejlődésének első korszakában kell elhárítani, mert a cikória ugynevezett elfatytulása az aratás eredményére nézve tetemes kárral jár.

A lehetőleg finomul boronált földön, miután ez sima hengerrel meg-hengereztetett, a cikória körülbelül 25 cm. sortávolsággal vettetik és a mag behengereztetik.

Ezen munkára a legnagyobb figyelmet kell fordítani, mert az aratás sikerének egyik nagyrésze ettől függ. A vetőgép előtt hengereztetni azért jó, hogy annak megeresztő alkatrészei ne kerüljenek igen mélyen a talajba, hanem csak lapos barázdákat vájjanak, melyekben a mag kereszthengerezés által lenyomatik.

Ha a növényzet oly nagy már, hogy a sorokat szemmel lehet kísérni, ami a negyedik levélke fejlődésével lehetséges, úgy megkezdődhetik az első kapálás. Ha ez a munka megtörtént, a növényzetet sorban 13-20 cm-nyi távolságban, el kell helyezni, mely munka épp oly szükséges és fontos, mint a cukorrépánál az egye-selés.

A legtöbb esetben kétszeres ka-

pálás elegendő s a további munka később csak a fatyjuhajtású gyöke-reknek földből való eltávolítására szor-ritkozik.

Az aratás rendszeren szeptember 15-től október 31-ig tart. Pár nappal ennek megkezdése előtt lekaszálják a leveles részt, melyet a tejelő mar-hák számára igen célszerűen lehet felhasználni, mivel a tej különösen dus zsirtartalom által tűnik fel, elte-kintve attól, hogy mennyiségére nézve is szaporodik. Csak igen nagy levél-részletet nem szabad az etetésre szánni, mert különben ugyanoly jelenség mu-tatkozik, mint a dus répa-levél ete-tésnél, t. i. hasmenés.

Orizkedni kell a cikóriallevelek igen korai lekaszásától, mert külön-ben a cikóriagyökér a minőség és suly rovására újra kihajt.

A cikóriának nagyobb területe-ken való termelésénél, persze gyak-ran nem lehet a leveleket oly gyorsan feleletni, a mint ez a gyors ara-tási művellet érdekében kívánatos. Ez esetben előnyös a bevermezéshez (en-silage) fordulni. Csak arra kell vi-gyázni, hogy a levelek jól elhervad-janak, mit szeptember 2-ik felében, kedvező időjárás esetén még október elején is el lehet érni. Később ez, a levelek dus víztartalmánál fogva nem sikerül és így savanyu takarmányt kapunk, melyet azonban borjúk és ökrök számára még célszerűen fel-használhatunk. A cikória levelek ren-desen tarló-lóherével, harmadik vágású fűvel, egyáltalán minden lekaszálla-tóval az ensilage-ba gyűjtetnek és etetni lehet egész júliusig.

A zöld gyökerek szállítása az aszalókhöz csak bizonyos távolságig lehetséges, mert e távolságon túl a szállítási költségek a cikória terme-lés jövedelmezőségét kérdésessé te-szik. Minthogy a cikória jó kereske-delmi cikk és távolabb lakó gazdák-nak is lehetségesé tétessék — ked-vező talaj és égalj viszonyok mellett ezen fontos kereskedelmi növényből hasznot huzni — gondoskodva lesz egy alkalmas átvételi állomásról.

Belgiumban és Magdeburg környékén, a hol még nagyobb birtoko-kon is, melyeken eddig csak répát termeltek: a földek répagyengésege ellen cikóriát termelnek. A cikória nem csak répagyengesség elleni szer-nek tekinthető, hanem még azt a

nagy előnyt is nyújtja, hogy a répa, cikória után vetve, feltűnő nagy eu-kortartalma által tűnik ki.

Tehát kétszeres haszon és előny! Mi történne, ha szép hazánkban, mely nagyobb részt künöng talaj — és kedvező munkáviszonyokkal bir — gazdáink komolyan foglalkoznának ezen kérdéssel?

Ha belga és német szomszédaink-nál fenállhatnak a mezőgazdaság hasz-nára ily viszonyok, miért nem ná-lunk is?

Statisztikai kimutatás szerint még mindig sok száritott cikóriát hoznak be, dacára annak, hogy 100 ko.-ként 75 kr. (aranyban) vámmal van ter-helve. Miért ne ragadjuk magunkhoz ezen termelési ágat, hogy a külföld-től megszabadulhassunk, hisz épp oly jó talajviszonyokkal számolhatunk, mint szomszédaink és a munkáskér-dés sem kedvezőtlenebb.

Megengedem azt, hogy a cikória nem illik mindenüvé, de ott, a hol sikerrel lehetne termelni, fogatosítani kellene. Bizonyára sok birtoknak jó jövedelmi forrása lehetne s azon ke-vés növény közé soroznák, melynek termelése általában még kifizetődik."

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Pénzüntézetek és részvénytársasá-gok közgyűlési határnapjai:

Sátoraljaujhelyi Népbank: ja-nuár 22-én d. e. 11 óra.

Sátoraljaujhelyi Központi Taka-rékpénztár: január 22-én d. u. 3 óra.

Sátoraljaujhelyi köles. öns. hi-telszövetkezet: január 29-én d. e. 11 óra.

Homonnai Keresked. és Ipar-bank: január 29-én d. e. 10 1/2 óra.

Sátoraljaujhelyi Polgári Taka-rékpénztár: febrár 2-án d. u. 2 1/9 óra.

Szerencsi Takarékpénztár rvt.: februar 2-án d. u. 2 óra.

Tokajvidéki keresk. és gazd.bank februar 5-én d. u. 10 óra.

Sátoraljaujhelyi Takarékpénz-tár: februar 5-én d. e. 10 óra.

Zemplénmegyei kereskedelmi term. és hitelbank februar 5-én d. e. 10 óra.

NYILT TÉR *)

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

ÁGNES

forrás, mint természetes szénsavdus ásványvíz, feltűnően tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz, dus szénsavtartalmá-nál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva künöng szere a leg-künöngfélebb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

DR. KÉTLY.

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

DR. KÖVER.

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha ét-vágyhiány és emésztési zavarok általán be.

DR. GEBHARDT.

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha máj-bajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

DR. GLASS.

Háztartások számára másféltreterésnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Agnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Árlapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai Agnes-forrás kezelősége Mohán, Fejérmegye.

Kedvelt borvíz. Kedvelt borvíz.

Kizárólagos főraktár Sátoraljaujhely s környékére

Malártsik György utóda cégénel.

*) E rovat alatt közöltékért nem vál felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

K. Kassa. Forduljon ez ügyben dr. Pe-rényi József főgymnáziumi tanárhoz, a kit Boruth Elemér élettrajzána megírásával épen legutóbb bizott meg a Petőfi Társaság.

P. P. Helyben Köszönet érte. A levél-ben említettekrol alkalomadtán személyesen fogunk beszélni.

Sz. - a. Helyben. Névtelen levelekre szerkesztőségünk nem válaszol.

Kiadótulaidonos: Éhlert Gyula.

H I R D E T É S E K.

A szélgöres és gyomorgöres esillapító

BIBERGEIL-CSEPPEK

a legjobb étvágy és emésztést elő-
idéző házi szernek bizonyultak.

Ára egy üvegnek 1 k.

2 üvegnek kevesebb (után-
vét 2:50) postán nem küldetik.

Kapható:

BITTNER GYULA

gyógyszertárában Gloggnitz (A.-Ausztia.)

Jorgo János

órás, gyári raktár Wien III/4. Renn-
weg Nr. 75/E.

Levelezőlap elegendő, hogy
gazdagon illusztrált árjegyzéke-
met ingyen és bérmentve meg-
kaphassa, olcsó bevásárlás cél-
jából. Az üzleti eljárás szigoruan
tisztességes, rászédés teljesen ki-
zárva.

Órajavitási műhely.

Mindennemű zseborába új rugó helyezése
40 kr. Minden vásári vagy javított óráért keze-
séget vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolcsóbb, legjobb strapác 2 óra
nikkel tokban, 36 órai jár, 2 ftt 30 krtól feljebb.
8039. sz. valódi ezüst páncél-lánc, 15 gr.
1 fttől feljebb.

7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5
ftről feljebb.

7889. sz. inga-óra, ütőművel, 2 súlylyal, 130
cm. magas 11 ftt 50 krtól feljebb.

7929. sz. jó ébresztő-óra 1 ftt 20 krtól fel-
jebb.

Szíveskedjék nevemre és házszámomra 75/E.
Pontosan figyelni.

Csodás és biztos hatású arcisztító és szépitőszerek,
melyek nemcsak hazánkban, hanem az egész világon közkedvelt-
ségnek örvendenek a

KRIEGER-féle

Akácia

Crème 2 K.

Pouder 1 K.

Szappan 1 K.

Pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, mitesszert stb. Biztos, hogy nem
ártalmas, hanem fiatalítja, szépitja az arcot. Kapható a

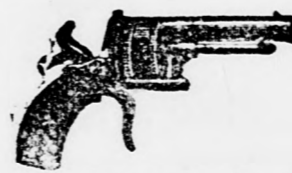
„KORONA-gyógyszertárban“ Budapest,
VIII., Kálvin-tér (Baross-utca sarok.)

Postai szétküldés naponta.

NEVEGYEN
Czimbalmot
vagy
Harmóniumot,
míg
Reményi Mihály

műhangszerész
egujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mel y
ingyen és bérmentve küldetik
BUDAPESTRÓL, Király-utca 45/I. szám.

vadászfegyverek
biztos
önvédelmi
revolverek

szabályozott és jól hordó szoba- és kerti fey-
vereket (Floubert) jól és olcsón szállít:
FÖLDES L. puskaműves
Budapest, IV., Múzeum-körút 3.
Régi fegyverek ujjakkal kicseréltetnek. — Javi-
tások olcsón. — Árjegyzék ingyen.

Czimbalmom játszásban
=alapos oktatást nyernek=
ugy kezdők mint haladók

Werner Sárka
okl. czimbalom tanár-művésznő

CZIMBALOM
=MAGÁNISKOLÁJÁBAN=

Sátoralja-Ujhely, Kazinczy-utca
(Haas Adolf-téle házban)

Beiratkozni évközben is lehet.

Állandó bizományi raktár:
Schunda V. József es. és kir. hang-
szergyáros és a pedalczimbalmok
feltalálójának legjobb minőségű
czimbalmaiból.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy Sátoraljauhelyben és nagyobb vidéki városokban levő házakra, továbbá földbirtokokra 10—70 évig terjedő

törlesztéses kölcsönöket

eszközlünk.

Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hivatalos helyiségünkben megszerezhetők.

Sátoraljauhelyi Polgári Takarékpénztár
és Hitelegylet.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben levő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. e. közönség n. b. tudomására nozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bebecsülését avagy bérbevetését a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhírnévű vendég-lőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,

Védjegy: „Horgony“. A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka
egy régiónak bizonyult háziszere, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűtéseknel bedőrosülésképpen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter czejgyezéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten. Richter gyógyszerár. az „Arany oroszlánhoz“, Prágában. Elisabethstr. 9 neu. Mindennapi szerküldés.

Eútorokat

tetemesen leszállított olcsó áron lehet vásárolni az
Első zemplénmegyei honi butor-csarnokban
S.-a.-Ujhelyben.

Butorokat vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben lévő

BUTORRAKTÁRAIM

túlhalmozott készletét
helyszüke miatt
tetemesen leszállított olcsó
bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s igérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel
WILHELM HENRIK.

GŐZGÉPŐ KÉSZÍTÉSEK
KÉPVÉSI FÉSZÉTELEK MELLETT
GŐZGÉPŐKÉSZÍTÉSEK IS KÖTTETVEK.

R. SZAB. OSZTR. MAGYAR
ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG
RESZKIZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPÁRUÁRUÁK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ
„AGRARIA“
HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT,
MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ
FORGALOMBA.

„FONTOS!“
ÁLTALÁNOSAN ELISMERVE!

AVESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
KIALLITÁSÁN DEMUTATOTT
NYILVÁNOS SZÁNTÁSERT
NAGY ARANY ÉREMMELEL ÉS DISZ-
OKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK.
TULSZÁRNYALTAK AZ IDEGEN
GYÁRTMÁNYOKAT
ARANY ÉREMMELEL KITÜNTETVE.
MINDEN TALÁLHOZ MEGFELELŐ VETES-
ÜTÉSITÉS = JUTÁNYOS ÁRAK =

SÜRGÖNY URGY LEVÉLCZIM:
„AGRARIA“
BUDAPEST.

ÁRJEGYZÉKÜNK
MINDEN GAZDÁNAK FONTOS
TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNYTÁRA
DUMENTESEEN KÜLDETIK!

KATONA BÉLA

OKLEVÉLES MÉRNÖK

Sátoraljauhelyen, műszaki és vállalati

*** mérnöki irodát ***
nyitott.

Irodája foglalkozik: birtok felmérésekkel, térképezésekkel, tagosításokkal, parcellázásokkal és a mérnöki munka körébe tartozó mindennemű tervezésekkel.

Elvállalja: utak, vasutak, hidak és épületek tervezéseit és építését.

Iroda: Kazinczy-utca 507. (Haas-féle épület.)

Nyílt levél

Szegény és gazdag építetőkhez egyaránt.

A legkitűnőbb tetőfedő-anyag manap a

HORNYOS TETŐCSERÉP

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oty szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönséges faszindelyénél és minden vályogfal elég erős nekie.

Az a tetőszék, mely faz-sindely alá készült, teljesen megfelel.

A fedőmunkát a gyár távolabb vidéken is elvállalja, ha legalább 500 m² területről van szó és ez esetben a tetőnek jó minőségeért teljes jótállást vállal.

A cserépnek ára ezenként Beregszász állomáson wagonba rakva 76 korona; a cserépzési munkával együtt 84 korona, de adogatók és malter nélkül.

Egy wagonba 5500 darab lesz rakva, melynek szállítási díja Ujhelyig 28 kor.

Egy négyszögletes terület 17 drb. cserépet igényel, de töressel faragással 19 drbot kell számítani.

A lécezés 30 cm. távolságban eszközöndő.

A faszindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, de a bádóg ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy hogy a bádóg-tetőnek a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegek télen. Amellett a bádóg sokkal drágább — a fekete bádóg gyakori festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott művét.

Tűzbiztonság tekintetében a bádógot, amely hirtelen átmelegedik, a cserép fölülmulja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a faszindely és bádóg teljesen ki van szorítva.

A gerinczserépnek darabja 24 fillér, egy folyóméterre kell 3¹/₂ drb.

Az üvegcserep (bádóglak helyébe) 2 kor. 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensebb t. cz. közönséget, különösen falukban a tisztelendő urakat, birákat, jegyzőket, világosítanak föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmaztatásánál majd nem áll elő az a gyakori eset, hogy tüzesetnél a fél falu pár óra alatt rabja lesz a lángnak.

Kelt Beregszászon, 1904. december havában.

Kiváló tisztelettel

Kont Manó,

alageső és gőztéglagyára Beregszász.

Képviselek, viszontelárusítók kerestetnek, fakereskedők, építési vállalkozók vagy építőmesterek személyében.

29/1905. végr. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sauhelyi kir. járásbírósnak 1904. évi V. I. 353/1. számú végzése következtében dr. Grosz Dezső ügyvéd által képviselt Spiegel Jakab miskolczi lakos javára dr. Finke J. zsef sárospataki lakos ellen 53 K. 82 fill. s jár. erejéig 1904. évi június hó 23-án fogantatott ki-elégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1057 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: háziutortok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a sauhelyi kir. járásbíró-ság 1904. évi V. I. 353/5. számú végzése folytán 53 korona 82 fill. tőkekövetelés, ennek 1902. évi ápril hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig összesen 89 kor. 81 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Sárospatakon, alperes lakásán leendő megtartására 1905. évi január hó 31-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Sauhelyben, 1905. évi január hó 17. napján.

Fejér Zoltán,
kir. bir. végrehajtó.

1536/1904. vh. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sauhelyi kir. járásbírósnak 1904. évi V. I. 488/1. számú végzése következtében dr. Lichtenstein Jenő ügyvéd által képviselt Baum Mór felső-bereczkii lakos javára Bárczy Benedek sátoraljaujhelyi lakos ellen 150 K. s jár. erejéig 1904. évi augusztus hó 9-én fogantatott ki-elégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 928 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: háziutortok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a sauhelyi kir. járásbíró-ság 1904. évi V. I. 488/5. számú végzése folytán 150 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi febr. hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig bíróilag már megállapított költségek erejéig Sátoraljaujhelyben, alperes lakásán leendő megtartására 1905. évi január hó 24. napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Sauhely, 1905. évi január hó 11-ik napján.

Fejér Zoltán,
kir. bir. végrehajtó.

25—30 éves

nehány száz üveg köveshegyi

asszu és szamorodni bor

eladó. — Bővebbet a kiadóhiva-
talban.

Liniment. Capsici comp.,
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésű használt házi- és bevásárlásánál, — a mely minden gyógyszerárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre.

Bérbeadó

5 világos és tágas pinczeszoba.
Czím a kiadóhivatalban.

BUTORGYÁR!

MAJOROS GYULA
asztalos-mester.

Első zemplénmegyei gőzerőre berendezett asztalos műhely

Raktár: Kazinszy-utca. Sátoraljaujhely. Csörgői ut 737. Gyár: (saját ház.)

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy gőzerőre berendezett

butor-gyáramban

a kor igényeinek teljesen megfelelő butorokat gyártok. Raktáron tartok háló, ebédlő, szalon és uri szoba berendezéseket. Bármilyen asztalos munkát a legrövidebb idő alatt készítek.

Kérem a nagyérdemű közönség b. pártfogását

kiváló tisztelettel

Majoros Gyula,
asztalos mester.

Dunántúli Közművelődési Egyesület

SORSJEGYEI

1284 nyeresemény értéke

60.000 korona.

1 főnyeresemény 30.000 korona ért.

2 főnyeresemény 10.000 korona ért.

1 drb ára 1 kor.

11 drb ára 10 kor.

Huzás 1905. március hó 11-én.

Kapható mindenütt és a Cultur-egylet irodájában, Röck Szilárd-u 2.

Vidékre viszonteladók kerestetnek.

Főelárusító: LÁSZLÓ FÜLÖP Kassa.